

17.08.2020

KAUPUNGINHALLITUKSEN ELINKEINOJAOSTO
ESITYSLISTA
6 - 2020

KOKOUSHUTSU

Kokousaika 17.08.2020 klo 17:00
Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti / sähköinen kokous
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto

17.08.2020

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut -hankkeen rahoitushakemus innovaatorahastolle	2
3 Osaavan työvoiman houkuttelu – tilannekatsaus	9

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla elinkeinojaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Fatim Diarran ja Suldaan Said Ahmedin sekä varatarkastajiksi Jenni Pajusen ja Ozan Yanarin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut -hankkeen rahoitushakemus innovaatorahastolle

HEL 2019-009964 T 02 05 01 05

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myöntää kaupunginkanslian elinkeino-osaston uudet yritykset -yksikölle innovaatorahastosta rahoitusta NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut -hankkeen toteuttamiseen 83 400 euroa käytettäväksi vuonna 2020 ja sitoo 426 500 euroa käytettäväksi vuonna 2021.

Rahoituspäätös on ehdollinen ja edellyttää seurantajärjestelmän käyttöönottoa hankkeen asiakkaiden tulovirrasta ja tuloksista.

Tiivistelmä

Kaupunginkanslian elinkeino-osaston uudet yritykset -yksikkö on kesäkuussa 2020 jättänyt innovaatorahastolle rahoitushakemuksen NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut -hankkeen toteuttamiselle vuosina 2020–2023. Hanke toteuttaa kaupungin koronapalautumisohjelman tavoitteita ja se esitetään rahoitettavaksi vuosina 2020–2021, koska sen arvioidaan edistävän Helsingin elinkeinoperustan vahvistumista sekä tukevan uusien yritysten syntyä ja kasvumahdollisuuksia. Vuoden 2021 lopussa hankkeen tarpeellisuutta tulee arvioida uudelleen suhteessa hankkeen tuloksiin ja koronakriisin seurauksena syntyneeseen tilanteeseen. Hakemuksen arvioinnin tulos on perustelumuistiossa, liite 1.

Esittelijän perustelut

NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut -hanke

Hankkeessa palvelee nuoria kasvuyrityksiä ja –tiimejä, jotka eivät ole toimialakohtaisesti fokuksituneiden hautomoiden tai kiihdyttämöiden ydinkohderyhmää. Hankkeen odotetaan vuositasolla saavan kiihdytysvaiheeseen 25-30 menestyskelpoista yritystä.

Hankkeen pääkohderyhmät ovat 1) ulkopuolisen rahoituksen näkökulmasta pidemmälle ehtineet korkean kasvupotentiaalin startupit/tiimit, jotka eivät markkinapuutteen vuoksi löydä heille sopivaa palveluntarjoajaa tilanteessa, jossa rahoittajien kriteerit ovat koronan aiheuttaman talouskriisin seurauksena koventuneet. 2) koronan aiheuttaman talouskriisin seurauksena työmarkkinoille yrityksistä vapautuneet/vapautuvat

ammattilaiset, joiden perustamat tiimit pystyvät saavuttamaan palvelun avulla nopeasti rahoituskelpoisuuden.

Hankkeella pyritään myös reagoimaan koronakriisiin tukemalla työmarkkinoille vapautuvien eri ammattilaisten yrittäjyyttä. Lisäksi Accelerator voi tukea alueen hautomoissa työskenteleviä tiimejä sekä ulkomaisten tiimien sijoittumista alueelle. (Arvion mukaan hanke tuottaa vuositasolla 100-200 kpl uutta asiakasvirtaa NewCon vakiintuneisiin startup-palveluihin, joissa tiimi tavataan 1-3 kertaa ja ohjataan sen jälkeen paikalliseen kumppaniverkostoon)

Hanke luo uuden palvelukokonaisuuden NewCon vakiintuneiden palveluiden rinnalle. Startup-tiimit ovat yksi NewCo Helsingin neljästä asiakassegmentistä. Nykyisessä toimintamallissa startup-asiakkaat ohjataan alkuvaiheen tuen jälkeen eteenpäin muille palvelutarjoajille. Näitä kontakteja on vuodessa useita tuhansia. Nykyinen toimintamalli ei mahdollista valikoitujen yksittäisten asiakkaiden pitkäkestoista tukemista. Lisäksi nykytilanteessa Helsingin alueella on markkinakatve pitkäkestoisessa ammattimaisessa startupprien neuvontapalvelussa.

NewCo Accelerator 2.0 -hankkeen kiihdytyspalveluasiakkaat tekevät ensivaiheessa 6–12 kuukauden kirjallisen valmennussopimuksen, josta veloitetaan sitoutumisen varmistamiseksi noin 70 euron kuukausimaksu. Työtä tehdään yhdessä asiakkaan kanssa pääsääntöisesti viikoittain. Innovaatorahaston rahoituksella palkattavat viisi asiantuntijaa pystyvät palvelemaan kerrallaan yhteensä noin 30 sopimusasiakasta.

Yrityskohtaisen kiihdytysvalmennuksen runko muodostuu seuraavista kokonaisuuksista: liiketoimintamallin luonti, liikeidean validointi, markkinoinnin ja myynnin käynnistäminen, tiimin ja kasvusuunnitelman rakentaminen sekä rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen ja valmistautuminen ulkopuolisen rahoituksen hankintaan. Tavoitteena on, että valmennuksen päättyessä asiakasyrityksellä on validoitu tiimi, businessmalli, tuotteistus ja markkinointisuunnitelma sekä skaalautuva myyntiprosessi ja ulkopuolisen rahoituksen edellyttämä due diligence -valmius.

NewCo toteutti vuosina 2013–2017 kasvuyritysten kiihdytyspalvelun (NewCo Accelerator) reagoitina pääkaupunkiseudun voimakkaaseen rakennemuutokseen ja kasvavaan työttömyyteen erityisesti ICT-alalla. Tuolloin tavoitteena oli nopeuttaa ja tehostaa kasvuyrityssaihioiden ja yritysten kehitystä. Kiihdyttämön pitkäaikaiseen valmennukseen sitoutuneiden startup-yritysten liikevaihto vuosina 2014–2019 oli noin 125 miljoonaa euroa. Nordic Startup Awards -äänestyksessä kiihdyttämö valittiin ”Finland’s Best Service Provider 2014”. NewCo Acceleratorin toiminta lopetettiin vuonna 2017 sillä perusteella, että muut kuin Helsingin kaupunki hoitavat kyseiset palvelut. Tämä peruste on nyt van-

17.08.2020

hentunut samalla, kun asiakastarpeen arvioidaan koronakriisin myötä kasvavan. Hanke pystyy jalostamaan ja jatkokehittämään aikaisempia kokemuksia ja nopeasti sovittamaan ne nykyisen tilanteen mahdollisimallalle tasolle.

NewCo Accelerator 2.0 hanke on monessa suhteessa uusi toimintamalli, joka toki ottaa edellisestä hankkeesta tehokkaimmiksi havaitut toimintamallit mutta lisäksi rakentaa niiden päälle uusia palvelun osia. Toimintaympäristö on oleellisesti erilainen kuin vuonna 2013 ja tämä on huomioitu hankkeen valmisteluvaiheessa. Erityisesti NewCon aikaisempaa laajempi kumppaniverkosto ja kokonaisvaltainen ymmärrys alueen startup-ekosysteemistä antaa mahdollisuuden tarjota asiakkaille tuloksiin johtava palvelutaso. Hankkeelle luodaan oma digitaalinen ympäristö, jossa jokaisen asiakkaan edistymistä seurataan ja mitataan yksityiskohtaisella tarkkuustasolla.

Hankkeen rahoittaminen innovaatorahastosta

Koronakriisin myötä aikaisen vaiheen startup-tiimien lukumäärän arvioidaan pienenevän Helsingissä. Nopeasti käynnistettävät ammattimaiset pitkäkestoiset neuvonta- ja valmennuspalvelut voivat edistää uusien startuppien syntymistä ja tukea niiden kasvumahdollisuuksia. Hankkeen arvioidaan vahvistavan Helsingin elinkeinoperustaa ja sille esitetään rahoitusta innovaatorahastosta. NewCo Accelerator 2.0 -hanke toteuttaa kaupungin korona-palautumisohjelman tavoitteita ja paikkaa Helsingin kasvuyritys-ekosysteemin palveluvajetta sekä täydentää kaupungin muita hautomohankkeita.

Rahoitus esitetään hankkeelle ehdollisena edellyttäen seurantajärjestelmän käyttöönottoa hankkeen asiakkaiden tulovirrasta ja tuloksista. Rahaa esitetään aluksi vuosille 2020–2021, jonka jälkeen hankkeen tarpeellisuutta tulee arvioida uudelleen suhteessa hankkeen tuloksiin ja koronakriisin aikaansaamaan tilanteeseen.

Hankkeen pääpanos on oltava alkuvaiheen yrityksissä ja tiimeissä. Hankkeen mittareihin tulee lisätä myös laadullista seurantaa ja hankkeen tulee esimerkiksi mitata, kuinka hyödyllisenä valmennuspalvelua ja neuvontaa saaneet asiakkaat ja muu ekosysteemi näkevät hankkeen ja sen kehittämiä toimintoja. Tulee selvittää mahdollisuudet kutsua hankkeen ohjausryhmään korkeakoulu- ja startup-toimijoiden edustajia.

NewCo hoitaa vakiintuneita yritysneuvonta- ja startuppalvelujaan omalla budjettirahoituksellaan. Inkubaatio- ja hautomopalvelun tuottaminen ei kuulu NewCo:n perustoimintaan, joten sen rahoittaminen innovaatorahastosta on perusteltua. NewCo ohjaa hankkeeseen omia resurssejaan perusneuvonnan tarjoamisen lisäksi.

Yritysneuvonnan tuottaminen voidaan nähdä NewCo Helsingin perustehtävänä ja olemassa olevaa budjettirahoitteista toimintaa ei voida laajentaa rahasto-rahoitteisesti. NewCo hoitaa vakiintuneita startup-palvelujaan omalla budjettirahoituksellaan. Inkubaatio- ja hautomopalvelun tuottaminen ei kuulu NewCo:n perustoimintaan, joten sen rahoittaminen innovaatorahastosta on perusteltua. NewCo ohjaa hankkeeseen omia resurssejaan perusneuvonnan tarjoamisen lisäksi.

Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017 § 240 päättänyt innovaatorahaston säännöistä, joiden mukaan rahaston varoja käytetään Helsingin elinkeino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa. Rahoitusta voidaan myöntää joko kaupungin yksin tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteuttamiin hankkeisiin.

Sääntöjen mukaisesti rahaston hallinnosta vastaa kaupunginhallitus ja rahastoa hoitaa kaupunginkanslia. Rahasto toimii itsenäisenä taseyksikkönä, ja sen tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos sekä kaupunginvaltuuston erikseen päättämät varat.

Hallintosäännön 8. luvun 2 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää innovaatorahaston käytöstä. Elinkeinojaosto päätti 25.9.2017 § 6 innovaatorahaston käytön periaatteista ja jatkuvan rahoitushaun avaamisesta.

Innovaatorahaston käytön periaatteiden mukaisesti rahastosta voidaan myöntää hankkeille kokonaisrahoitusta tai rahoitusta ulkopuolisen rahoituksen vastinrahaksi rahaston tarkoituksenmukaisiin projekteihin ja investointihankkeisiin. Rahaston käytön periaatteiden mukaan varoja voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan, mutta niitä voidaan sitoa useammalle vuodelle.

Elinkeinojaosto käsittelee innovaatorahaston hankehakemuksia lähtökohtaisesti neljä kertaa vuodessa. NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut -hankkeen hakemusta käsitellään normaalin innovaatorahaston käsittelyaikataulun ulkopuolella, sillä hanke nähdään kaupungin korona-palautumisohjelman merkittävänä toimenpiteenä. Lisäksi hankkeen nopea käynnistyminen mahdollistaa yhteistyön tiivistämistä Slush Oy:n kanssa osana Slushin ja kaupungin välistä yhteistyösopimusta.

Hakemuksen arviointi

17.08.2020

Kaupunginkanslian ja kaupunginhallinnon toimialojen edustajista koostuva innovaatorahaston ohjausryhmä ja kaupunginkanslian edustajista koostuva valmistelusihteeristö ovat arvioineet hakemuksia. Yhteenvedo hakemuksen mukaisesta hankekuvauksesta, sekä hakemuksen arvioinnin tulos on perustelumuistiossa, liite 1.

Hankearvioinnissa on rahaston sääntöjen ja käytön periaatteiden mukaisesti kiinnitetty erityistä huomiota hankkeen potentiaaliin luoda tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa sekä siihen, miten hanke edistää Helsingin yritysekosysteemien kehittymistä, kokeilualustojen luomista, innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä. Hankkeen toteutettavuus (hankesuunnitelman selkeys, kokonaisrahoituksen ja budjetin perusteltavuus, relevanttien yhteistyötahojen mukanaolo) ja hankkeen tuoma hyöty suhteessa haettuun rahoitukseen on myös otettu huomioon. Lisäksi hankkeen tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämisessä on huomioitu.

Toimeenpano ja seuranta

Yli 12 kuukautta kestävästä hankkeista toimitetaan väliraportit kerran vuodessa. Raportoinnin perusteella kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää jatkorahoituksesta ja määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksista. Hankkeen päätyttyä toteuttajan on toimitettava loppuraportti ja taloudellinen loppuselvitys kuuden kuukauden sisällä loppuraportointilomakkeella.

Jos hanke ei ole käynnistynyt kuuden kuukauden kuluessa rahoituspäätöksestä, päätös raukeaa. Hankerahoituksen palauttamista vaaditaan tapauksissa, joissa hakija ei ole toteuttanut rahoituspäätöksen mukaista hankesuunnitelmaa tai noudattanut rahoituspäätöksen ehtoja tai innovaatorahaston ohjeita. Hankkeella tulee olla oma erillinen kirjainpito.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 IR_perustelumuistio_NewCo_accelerator
- 2 NewCo Accelerator 2.0 hautomo- ja kiihdytyspalvelut hakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

17.08.2020

Tiedoksi

Innovaatorahaston ohjausryhmä
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 08.06.2020 § 20

HEL 2019-009964 T 02 05 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myönsi innovaatorahastosta rahoitusta yhteensä 77 400 euroa käytettäväksi vuonna 2020 ja sitoi yhteensä 1 540 894 euroa käytettäväksi vuosina 2021–2023 seuraavasti:

Hanke	Toteuttaja	Myönnet- tävä rahoitus 2020, €	Myönnet- tävä rahoitus 2021, €	Myönnet- tävä rahoitus 2022, €	Myönnet- tävä rahoitus 2023, €	Yhteen- sä, €
Fiksu kaupunki – Helsinki Innovation Districts	Forum Virium Helsinki Oy	47 400	421 956	450 256	428 482	1 348 094
	Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia	-	70 000	70 200	70 000	210 200
Helsinki monimuotoisuuden ja inklusiivisuuden globaalina edelläkävijänä	Inklusiiv ry	30 000	30 000	-	-	60 000
Yhteensä:		77 400	521 956	520 456	498 482	1 618 294

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto ei myöntänyt rahoitusta seuraaville hankkeille:

Hanke	Hakija
Design District Helsingin digitaalinen uudistus ja siirtyminen alustatalouteen	Design District Helsinki, Designkortteli ry
Case Retuna Helsinkiin	Intro Marketing Oy
#happymoorfinland	Mobedig Oy ja Suomen luonnonsuojeluliiton Kinos Oy
Citizen Roaming – Kaupunkilaistiedon liikuteltavuus	MyData Global ry
Springboard Ponnahduslauta Yrittämiseen	Springboard Entrepreneurship AB

Käsittely

08.06.2020 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Santtu von Bruun

Asian aikana kysymyksiin oli vastaamassa erityissuunnittelija Ida Björkbacka. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

23.03.2020 Ehdotuksen mukaan

09.12.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

3

Osaavan työvoiman houkuttelu – tilannekatsaus

HEL 2018-010057 T 01 00 02 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsee tiedoksi tilannekatsauksen osaavan kansainvälisen työvoiman houkutteluun ja asettautumiseen liittyvistä merkittävimmistä toimenpiteistä Helsingissä sekä suosittaa seuraavaa:

-Kaupunki käynnistää yhteistyössä yritysten ja keskeisimpien sidosryhmien kanssa Helsingin kansainvälisen osaajatoiminnan tiekartan laatimisen. Tiekarttatyön tavoitteena on määrittää kaupungin kansainvälisten osaajien houkuttelua ja alueelle sitouttamista koskeva pidemmän aikavälin tahtotila sekä täsmentää toiminnan keskeiset tavoitteet ja niiden mittarit, pääkohderyhmät ja vastuutahot.

Esittelijän perustelut

Kansainvälisten osaajien houkuttelun lähtökohdat: Suomi tarvitsee edelleen osaajia ulkomailta

Suomeen ja Helsinkiin suuntautuva työperusteinen maahanmuutto oli alkuvuoteen 2020 asti (ts. koronaviruksen Suomeen leviämiseen asti) selvästi aiempia vuosia vilkkaampaa. Vuonna 2019 työperusteisia ensimmäisiä oleskelulupia myönnettiin koko maassa yhteensä noin 9 500, mikä oli lähes 20 prosenttia edellisvuotta enemmän. Luvista yli puolet (5400) myönnettiin suorittavan työn perusteella ja lähes 1900 erityisasiantuntijatyön perusteella. Kasvua erityisasiantuntijan lupakategoriasa oli edellisvuodesta yli 30 prosenttia. Yrittäjän ensimmäisiä oleskelulupia myönnettiin vuoden aikana yhteensä 128 ja startup-yrittäjän oleskelulupia 54 kappaletta.

Vaikka työperusteinen maahanmuutto Suomeen ja Helsinkiin onkin viime vuosina selvästi vilkastunut, on sen kokonaisvolyymi edelleen pieni ja kasvuvauhti riittämätön yritysten työvoiman saantiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Helmikuussa 2020 julkaistusta pk-yritysbarometrista käy ilmi, että lähes 60 prosenttia pääkaupunkiseudun pienistä ja keskisuurista yrityksistä kokee osaavan työvoiman saatavuuden rajoittavan ainakin jossain määrin yrityksen kasvua. Haasteellisin tilanne on alkuvuoden tietojen mukaan terveydenhuolto-, sosi-aali- ja kasvatusaloilla, mutta työvoiman saatavuusongelmat rajoittavat merkittävästi myös kasvualojen, kuten data-analytiikan ja ohjelmistoa-
lan, kehitystä. ICT-alan etuja valvova toimialajärjestö FiCom arvioi viime vuoden lopulla, että pelkästään ohjelmistotalouden osaajavaje lähente-

lee nykyisellään noin 5000–6000 työntekijää vuosittain. Viidessä vuodessa osaajavaje koko toimialalla voi kasvaa jopa 40 000 työntekijään työvoiman kysynnän ja tarjonnan välisestä heikosta kohtaannosta johtuen.

Jotta osaavan työvoiman saatavuus ja työmarkkinoiden toimivuus voitaisiin jatkossakin normaalioloissa turvata, tulee ulkomaisen työvoiman määrää Suomessa ja pääkaupunkiseudulla kasvattaa. Helmikuussa Suomeen levinnyt koronapandemia ei ole olennaisesti muuttanut tilannekuvaa tältä osin. Vaikka pandemia ja sen liikkeelle laittama talouden taantuma ovatkin hetkellisesti vähentäneet työvoimapulaa keskimäärin, on pula yritysten tarpeita vastaavasta osaavasta työvoimasta yhä monilla aloilla joko yhtä laajaa tai laajempaa kuin alkuvuonna. Talouden ja yritystoiminnan toipumisen kannalta onkin jatkossa entistä tärkeämpää, että panostuksia työvoiman saatavuuden ja osaamisen kehittämiseksi jatketaan ja kestävästä väestökehitystä edistetään pitkäjänteisesti uuden kasvun ja toimeliaisuuden tukemiseksi.

Kansainvälisten osaajien houkuttelua edistävät toimenpiteet

Helsingin kaupunki on käynnistänyt kaupunkistrategian (2017–2021) ja siitä johdettujen elinkeinopolitiikan painopisteiden 2018–2021 mukaisesti joukon toimenpiteitä, joilla se pyrkii houkuttelemaan osaavaa työvoimaa sekä helpottamaan alueelle saapuvien kansainvälisten osaajien yhteiskuntaan ja työmarkkinoille kiinnittymistä. Lisäksi kaupunki on joko mukana tai tukena lukuisissa verkostoyhteistyönä toteutettavissa hankkeissa, joilla edesautetaan muun muassa kansainvälisen osaamisen tehokkaampaa tunnistamista ja hyödyntämistä työmarkkinoilla. Toimenpiteistä keskeisimmät on kuvattu lyhyesti alla.

(i) CaaS – World's first City as a Service -kampanjapilotti

Helsingin operatiivisesta kaupunkimarkkinoinnista vastaava Helsinki Marketing ja joukko ICT- ja teknologia-alan yrityksiä ovat käynnistäneet yhteistyön kaupungin kansainvälisen maineen vahvistamiseksi ja yritysten kansainvälisten rekrytointien tukemiseksi. Ensimmäisenä yhteistyöpilottina toteutettiin syksyn 2019 aikana CaaS – World's first City as a Service -markkinointikampanja. Kampanjan konseptina oli nimensä mukaisesti kaupunki palveluna. Kansainvälisiä teknologia-alan asiantuntijoita kutsuttiin testikäyttäjiksi kaupunkiin, jossa kaikki toimii ja elämä on laadukasta ja hyvin järjestettyä. Kampanja herätti laajaa kiinnostusta, ja hakemuksia vastaanotettiin määräaikaan mennessä lähes 6500 (joista tähän mennessä yksi on johtanut rekrytointiin). Kampanjan yhteenlaskettu media-arvo oli 950 000€.

Uuden kampanjasisällön tuottamista jatketaan syksyllä 2020 tai välittömästi koronatilanteen niin salliessa.

(ii) MyHelsinki.fi -sivusto osaajamarkkinoinnin kanavana

Kansainvälisten osaajien houkuttelun onnistumisessa Helsingin kansainvälisen maineen rakentumisella ja sitä tukevalla markkinointiviestinnällä on tärkeä rooli. Kesästä 2017 alkaen kaupungin digitaalisen kv-markkinointiviestinnän pääkanavana on toiminut MyHelsinki.fi-sivusto. MyHelsinki.fi on Helsinki Marketingin ylläpitämä englanninkielinen palvelusivusto, johon on koottu kansainvälisiä osaajia kiinnostavia työtä, opiskelua ja helsinkiläistä elämäntapaa koskevia sisältöjä. Sivustolle sisältyvään work & study -osioon rakennettiin vuoden 2019 alussa kaksi uutta kansainvälisten osaajien ja perheiden houkuttelua tukevaa sisältökokonaisuutta. Sisältökokonaisuuksissa kerrotaan Helsingissä työskentelystä ja asumisesta sekä kaupunkiin integroitumisesta.

MyHelsinki.fi -sivusto on osa Helsingin kaupunkimarkkinoinnin laajempaa uudistusta, jonka tavoitteena on lisätä Helsingin kansainvälistä tunnettuutta ja vetovoimaa sekä parantaa kaupungin palvelu- ja elämystarjonnan löydettävyyttä.

(iii) Startup-tiimien houkuttelu

Helsinki haluaa strategiansa mukaisesti toimia alustana innovaatioille ja uudelle kasvavalle liiketoiminnalle, joiden syntymistä se pyrkii edesauttamaan muun muassa kansainvälisiä startup-yrityksiä ja niissä toimivia avainhenkilöitä alueelle houkuttelemalla. Päävastuu startupeihin kohdistuvista houkuttelutoimista on kaupungin yksiköistä NewCo Helsingillä.

NewCo Helsinki tiivisti vuonna 2019 yhteistyötään Pietarin Helsinki-keskuksen kanssa venäläisten startup-yritysten ja -tiimien Helsinkiin houkuttelemiseksi. Helsinki-keskus toimii tukikohtana 2–3 kertaa vuodessa järjestettävälle yhteistyövierailuille, joiden aikana haastatellaan ja mentoroidaan yhteensä noin 30:tä Helsingistä sijoituspaikkana kiinnostunutta venäläistä yritystiimiä. Osana Helsinki-keskuksen kanssa tehtävää yhteistyötä järjestetään vuoden aikana lisäksi sarja valmennus- ja verkostoitumistapahtumia Helsingissä, Pietarissa ja/tai Moskovassa. Vuosina 2019–2020 venäläisille startupeille järjestettiin myös kaksi kiihdytysohjelmaa, joiden tuloksena on tähän mennessä syntynyt ainakin kaksi uutta yritystä.

Kansainvälisten osaajien asettautumista edistävät toimenpiteet

Sujuvilla työvoiman maahantulo- ja asettautumispalveluilla on keskeinen rooli Helsingin vetovoimaisuuden lisäämisessä ja yritysten tarvitsemien ulkomaisten asiantuntijoiden ja ammattiosaajien alueelle saamisessa ja sitouttamisessa. Asettautumisprosessin helppous ja enna-

koitavuus ovat kilpailutekijöitä myös ulkomaisten yritysten ja investointien houkuttelussa.

(iv) International House Helsinki

Helsinkiin saapuvien kansainvälisten osaajien ja perheiden asettautumista tukeva palveluntarjonta on ollut vuodesta 2017 alkaen keskitettyinä International House Helsinkiin. International House Helsinki (lyh. IHH) tarjoaa valtaosan maahanmuuttajien tarvitsemista alkuvaiheen neuvonta- ja viranomaispalveluista saman katon alta. Lisäksi se palvelee yrityksiä ja työnantajia ulkomaiseen työvoimaan ja sen rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä.

IHH-palvelu muutti huhtikuussa 2019 uusiin toimitiloihin Helsingin Sörnäisiin, jolloin myös IHH:n palveluvalikoimaa ja kohderyhmää laajennettiin. Palvelussa asioi ennen koronapandemian alkua keskimäärin 7000-9000 henkilöasiakasta ja 20–30 työnantajaa kuukaudessa. Syyskaudella 2020 IHH-toiminnan kehittämistä tullaan jatkamaan uusia neuvontapalveluita pilotoimalla sekä toiminnan strategista ohjausta kehittämällä. IHH:n palveluvalikoimaan integroidaan syksyn alussa myös uusi, kansainvälisten osaajien puolisoille suunnattu palvelukokonaisuus (puoliso-ohjelma).

(v) Puoliso-ohjelma

Toukokuussa uutena palveluna käynnistynyt puoliso-ohjelma (Helsinki Spouse Program) pyrkii edistämään Helsinkiin hiljattain muuttaneiden kansainvälisten osaajien puolisoitten ja heidän perheidensä kotituumista ja alueella viihtymistä. Ohjelma tarjoaa puolisoille ja heidän perheenjäsenilleen tukea uuteen kotikaupunkiin asettautumisessa sekä konkreettista apua ja sparrausta (erityisesti ensimmäisen) työ- tai opiskelupaikan löytämisessä.

Ohjelma pilotoidaan vuosien 2020–2021 aikana, jonka jälkeen toiminnan vaikuttavuus ja jatkoedellykset arvioidaan. Ohjelmaa koordinoi Helsingin kaupunki ja sen toteutukseen osallistuvat Uudenmaan TE-toimisto, Espoon ja Vantaan kaupungit, Metropolia Ammattikorkeakoulun SIMHE-palvelu sekä alueella toimivat, kansainvälisiä rekrytointeja tekevät yritykset.

(vi) Englanninkielisten palveluiden kehittämisohjelma

Kansainvälisten osaajien houkuttelussa ja alueelle sitouttamisessa myös palveluiden saavutettavuudella ja niistä tehokkaasti viestimisellä on todennetusti suuri merkitys. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto yhteistyössä toimialojen kanssa käynnistivät keväällä 2019 valmistelutyön Helsingin englanninkielisten palveluiden kehittämisohjelman laatimi-

seksi. Lokakuussa 2019 julkistetussa ohjelmassa esitetään yli 20 toimenpidesuosittelusta, joilla parannetaan Helsingissä asuvien ja englannin kieltä arjessaan käyttävien kansainvälisten osaajien tiedonsaantia sekä helpotetaan kaupungin palveluissa asioimista.

Kehittämisohjelman toimenpano käynnistyi maaliskuussa 2020 ja jatkuu kaikilla toimialoilla vuoden 2021 loppuun.

Kansainvälisten osaajien työmarkkinoille siirtymistä edistävät toimenpiteet

Osaajien maahanmuutosta Suomelle ja Helsingille koitua taloudellinen hyöty riippuu pitkälti siitä kuinka hyvin muuttajat ja heidän jälkeläisensä työllistyvät. Hyöty voi olla merkittävä, mikäli Suomeen muutetaan nuorina aikuisina ja muuttajien jälkeläiset työllistyvät kantaväestön tavoin. Kaupunki pyrkii tehostamaan Helsingissä asuvien kansainvälisten osaajien yrittäjyyteen, työhön ja koulutukseen ohjautumista muun muassa seuraavin keinoin:

(vii) Stadin osaamiskeskus

Kesäkuussa 2016 toimintansa aloittanut Stadin osaamiskeskus tarjoaa koulutus-, työllistymis- ja kuntoutuspalveluita koulutetuille, aikuisille maahanmuuttajille. Osaamiskeskuksessa asiakkaan ammatillinen osaaminen, koulutus ja kielitaito kartoitetaan, ja hänet ohjataan tarkoituksenmukaiselle koulutuspolulle, työelämävalmennukseen tai suoraan työhön. Osaamiskeskuksen toimintaa koordinoi kaupungin opetusvirasto yhteistyössä Stadin ammatti- ja aikuisopiston, elinkeino-osaston, sosiaali- ja terveystieteiden sekä Uudenmaan TE-toimiston kanssa.

Osaamiskeskuksessa asioi vuoden 2019 aikana lähes 900 asiakasta, joista noin 750 osallistui koulutuksiin ja 150 työelämävalmennuksiin. Asiakkuuden vuoden aikana päättäneistä henkilöistä lähes 15 prosenttia työllistyi ja 40 prosenttia jatkoi koulutukseen.

(viii) NewCo Helsingin palvelut maahanmuuttajayrittäjille

NewCo Helsinki palvelee Helsinkiin muuttavia kansainvälisiä osaajia yrityksen perustamiseen, kehittämiseen ja kasvuun liittyvissä kysymyksissä. Osana NewCo:n peruspalvelua asiakkaille tarjotaan maksuttomia yritysinfoja englanniksi, venäjäksi, viroksi ja arabiksi sekä yritysneuvontaa noin kahdeksalla eri kielellä. Tarjolla on lisäksi laaja kirjo erilaisia verkostoitumista edistäviä tapahtumia sekä koulutustilaisuuksia esimerkiksi myynti-, markkinointi- ja lakiasioista. Kasvuhakuisille yrittäjille NewCo tarjoaa myös räätälöityjä kasvuvalmennus- ja ohjauspalveluita sekä co-working työtiloja.

Vuoden 2019 aikana NewCo:n vieraskieliset asiakkaat perustivat Helsinkiin yhteensä 280 uutta yritystä. Vielä tämän vuoden alkupuolella yrityksiä perustettiin likimain aiemman vuoden tahtiin, mutta maaliskuuhuhtikuun jälkeen perustettujen yritysten määrä on pudonnut poikkeusoloista johtuen noin puoleen normaalista. Myös toiminnan painopiste on siirtynyt väliaikaisesti perustamis- ja kasvuneuvonnasta kriisitukeen ja yksinyrittäjien etuuskäsittelyyn. Yritysneuvonnan kysyntä on 05/2020 jälkeen osoittanut uudelleen piristymisen merkkejä.

(ix) International Talent -ohjelmat kansainvälisille tutkinto-opiskelijoille

Jo ennen koronapandemian puhkeamista ja sitä seurannutta talousnäkymien merkittävää heikkenemistä pääkaupunkiseudun korkeakoulussa opiskelevien kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden työllistyminen paikallisille työmarkkinoille oli tilastojen valossa selvästi suomalaisopiskelijoita vaikeampaa. Ero ulkomaalais- ja suomalaistaustaisten opiskelijoiden valmistumisen jälkeisessä työllisyysasteessa oli vuonna 2017 yli 40 prosenttiyksikköä (vuoden kuluttua valmistumisesta). Vaikeudet työllistyä heikentävät koulutusinvestoinnin vaikuttavuutta ja heijastuvat muun muassa korkeahkona valmistumisen jälkeisenä maastamuuttoprosenttina.

Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä alueen korkeakoulujen kanssa englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden ammatillisten valmiuksien ja työurien kehittämiseksi. Kevästä 2019 alkaen käynnissä on ollut seudullinen Kansainväliset osaajat yritysten kasvun vauhdittajina -kehittämishanke (2019–21), jonka yhtenä tavoitteena on luoda kolmeen alueen yliopistoon – Helsingin yliopistoon, Aalto-yliopistoon ja Hankeniin – ns. International Talent (IT) -toimintamalli. Toimintamallissa yritysyritystyö on integroitu osaksi kansainvälisen tutkinto-opiskelijan opintopolkua heti opintojen käynnistymisestä lähtien. Toimintamallin ansiosta opiskelijan kiinnittyminen suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään alkaa jo opintouran alkumetreiltä, mikä tukee opiskelijan työurakehitystä ja vastaavasti vähentää valmistumisen jälkeisen maastamuuton todennäköisyyttä.

Toimintamalli pilotoidaan vuosien 2020–21 aikana, ja se on tarkoitus vakiinnuttaa hankekauden päätyttyä pysyväksi osaksi yhteistyöyliopistojen englanninkielisiä tutkinto-ohjelmia.

(x) Kaupunki kansainvälisten osaajien työnantajana ja osaamisen kehittäjänä

Helsingillä on Suomen suurimpana työnantajana myös itsellä tärkeä rooli kansainvälisten osaajien työllistäjänä ja urapolkujen kehittäjänä. Kaupunki voi omalla työnantajapolitiikallaan lisätä kansainvälisen työvoiman kysyntää ja käyttöastetta alueella sekä aktiivisesti edesauttaa osaamista vastaaviin työtehtäviin ohjautumista.

Koska kaupungilla on työnantajana myös pulaa osaavasta työvoimasta useilla eri toimialoilla, on sen lähivuosina panostettava entistä voimakkaammin erityisesti osaamisen tunnistamista ja täydentämistä edistävien käytänteiden kehittämiseen. Kaupunki on ollut vuodesta 2018 alkaen mukana Metropolia Ammattikorkeakoulun johtamassa Osaaminen käyttöön Suomessa -hankkeessa (2018–2020), jonka tavoitteena on luoda pääkaupunkiseudulle korkeakoulutettujen maahanmuuttajien osaamisen tunnistamista ja hyödyntämistä edistävä palvelumalli ("korkeakoulutettujen osaamiskeskus"). Hanke päättyy vuoden 2020 aikana, jonka jälkeen palvelumallin kehittämistä ja pilotoimista jatketaan osana Helsingin työllisyyden kuntakokeilua.

Valtiorhallinnon toimenpiteet kansainvälisten osaajien houkuttelun ja työmarkkinoille siirtymisen edistämiseksi

Valtionhallinnon kv-osaajatoimintaa ja siihen liittyvää yhteistyötä kuntien kanssa ohjaa hallituksen Talent Boost -toimenpideohjelma. Päävastuu ohjelman toimeenpanosta valtionhallinnossa on ollut vuodesta 2018 alkaen Business Finlandilla.

Business Finland on lanseerannut vuosien 2018–2019 aikana kaksi uutta kv-osaajille ja heitä rekrytoiville yrityksille suunnattua tuotetta: startup-yrittäjän oleskeluvan sekä Talent Explorer -avustuksen. Startup-yrittäjän oleskelulupa on keväällä 2018 käyttöön otettu uusi lupatyyppi, joka voidaan myöntää EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille startup-perustajille, jotka aikovat perustaa yrityksen Suomeen. Startup-yrittäjän oleskelulupia myönnettiin ensimmäisenä hakuvuonna vain 18 mutta seuraavana vuonna jo 54. Talent Explorer -avustusta on myönnetty tähän mennessä yli 50 yritykselle. Rahoitus on tarkoitettu pk- ja midcap-yrityksille ensimmäisen kansainvälisen osaajan palkkaamiseen. Sen enimmäismäärä on 20 000€.

Talent Boost -toimenpideohjelman kautta myönnetään vuosittain rahoitusta myös kunnille ohjelman tavoitteita tukevien kehittämishankkeiden toteuttamiseen. Helsingille myönnetty tukiosuus vuosina 2019-2021 on yhteensä 1,7 miljoonaa.

Kansainvälisten osaajien houkuttelua tukevat jatkotoimenpiteet ja toimintasuositukset

Koronapandemian heikentämistä talousnäkymistä huolimatta kaupungin tulee jatkaa panostuksia osaavan työvoiman maahanmuuton ja ammatillisen osaamisen kehittämiseen yhteistyössä yritysten, pääkaupunkiseudun muiden kaupunkien, valtion, alueen korkeakoulujen sekä työmarkkina- ja elinkeinoelämän järjestöjen kanssa. Edunvalvontatyössä kaupungin tulee proaktiivisesti vaikuttaa siihen, että maahantuloa säätelevää lainsäädäntöä ja lupakäsittelyprosesseja sujuvoitetaan osaajien maahantulon helpottamiseksi. Toiminnan kehittämisen ja jat-

kuvuuden kannalta oleellista on myös se, että valtio tarjoaa jatkossa pysyviä rahoituslähteitä kansainvälisen työvoiman houkutteluun liittyvien palveluiden kehittämiseen erityisesti kasvukeskuksissa lyhytkestoisien ja organisaatioita hallinnollisesti kuormittavan hankerahoituksen sijaan.

Kaupungin oman kv-osaajatoiminnan suunnitelmallisuuden ja tulokselisuuden lisäämiseksi tulee käynnistää kaupunkitasoinen työskentely Helsingin kansainvälisen osaajatoiminnan tiekartan laatimiseksi. Tiekartatyön tavoitteena on määrittää kaupungin kansainvälisten osaajien houkuttelua ja alueelle sitouttamista koskeva pidemmän aikavälin tahtotila sekä täsmentää toiminnan keskeiset tavoitteet ja niiden mittarit, pääkohderyhmät ja vastuutahot.

Kansainvälisten osaajien työllisyysasteen nostamiseksi ja yritysten kansainvälisten rekrytointien tukemiseksi käynnistetään lisäksi kansainvälisen rekrytoinnin toimintamallin kehittäminen osana tammikuussa 2021 alkavaa työllisyyden kuntakokeilua. Kuntakokeilussa päävastuu helsinkiläisten työnhakijoiden asiakaspalveluprosesseista ja TE-palvelujen tarjoamisesta siirtyy 1.1.2021 alkaen valtiolta kunnalle. Helsingin kokeiluun siirtyvistä asiakkaista noin 15 000 on vieraskielisiä (ja heistä arviolta 3000 korkeakoulutettuja). Onnistuessaan kuntakokeilu edistää nykyistä tehokkaammin ja oikea-aikaisemmin Helsingissä asuvien ulkomaalaistaustaisten työttömien kotoutumista ja työhön ja koulutukseen ohjautumista sekä parantaa osaajapulan kanssa kamppailevien yritysten tarpeita vastaavan työvoiman saantia.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää kaupungin työllisyyden hoitoa ja maahanmuuttoa koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista.

Elinkeinojaoston kokouksessa asiaa esittelee maahanmuuttopäällikkö Elina Nurmi.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Elina Nurmi, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36400
elina.nurmi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 08.10.2018 § 47

HEL 2018-010057 T 01 00 02 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen osaavan kansainvälisen työvoiman houkutteluun ja asettautumiseen liittyvistä merkittävimmistä toimenpiteistä Helsingissä sekä suositaa seuraavaa:

- Kaupunki sitoutuu edistämään pitkäjänteisesti kansainvälisten osajien houkuttelua ja alueelle sitouttamista yhteistyössä valtion, korkeakoulujen ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Kaupunkikonsernin sisällä monialaista yhteistyötä tiivistetään, ja osajien houkutteluun liittyviä toiminnan eri osa-alueita kehitetään kokonaisvaltaisesti, koordinoitusti ja tietopohjaisesti.
- Osaavan työvoiman houkutteluun liittyviä alueellisia kokeiluja jatketaan ja Helsingin kaupungin roolia kokeilujen ohjauksessa sekä alueellisen kv-osaajatoiminnan ekosysteemin koordinoinnissa ja kehittämisessä (ns. Talent Hubiksi) vahvistetaan.
- Osaajille suunnattuja englanninkielisiä palveluita ja viestintää lisätään.

Käsittely

08.10.2018 Ehdotuksen mukaan

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli Elina Nurmi.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Elina Nurmi, projektipäällikkö, puhelin: 310 36400
elina.nurmi(a)hel.fi